

Prövningsanvisningar

Prövning i: Samhällskunskap 1b

Gymnasiepoäng: 100

Kurskod: SAMSAM01b

Läromedel:

“Reflex 123” Almgren/Höjelid/Nilsson/Furevik: Förlag: Gleerups

Prov:

Prövningen består av ett skriftligt prov, en skriftlig inlämningsuppgift och ett muntligt prov.

Skolverkets [ämnesplan](#) ger information om innehållet i kursen.

Tid och plats för provet anges av skolan. Skrivtid är fyra timmar. Examinator meddelar resultatet via e-post.

Skriftligt prov

Individ och identitet, Han, Hon och Hen, Medier och samhälle, Demokrati och diktatur, Vardagslivets ekonomi och juridik, Arbete och arbetsmarknad, Välfärdssamhället, Samhällets ekonomi

Inlämningsuppgift

Läs in avsnitten:

Att studera samhällskunskap

Så styrs Sverige

Så styrs kommunen

EU och EMU

Arbetet ska vara max 7 sidor, 1,5 radavstånd, textstorlek 12.

Redogör för och analysera Sveriges kommuners och riksdag samt EUs demokratiska uppbyggnad. Vilka likheter och skillnader finns, vilka är de historiska förutsättningarna för deras struktur och hur påverkar och påverkas

dessa av individer, grupper och samhällsstrukturer? I din analys ska du använda dig av samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder. Diskutera orsakerna och konsekvenserna av dagens maktfördelning mellan de tre olika demokratiska nivåerna. Hur ser den ideala maktfördelningen ut i framtiden för EUs medborgare, både ur en lokal-, regional-, nationell- och överstatlig aspekt? Belys och argumentera kring olika ståndpunkter i frågan. Använd litteratur, tidskrifter och internet som källor. Ange efter arbetet vilka källor som du arbetat med och reflektera kring deras relevans och trovärdighet.

Uppsatsen mailas senast fredag samma vecka som du skriver provet i skolan

Kontakt med examinator

Ni får kontaktuppgifter till examinatorn c:a 1½ vecka före prövningsperioden börjar.

Bifogas

Kursbeskrivning och kunskapskrav.

Kursbeskrivning Samhällskunskap 1b, 100 poäng

Kurskod SAMSAM1b

Kursen samhällskunskap 1b omfattar punkterna 1—5 under rubriken Ämnets syfte. I kursen behandlas grundläggande kunskaper i ämnet.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Demokrati och politiska system på lokal och nationell nivå samt inom EU. Internationella och nordiska samarbeten. Medborgarnas möjligheter att påverka politiska beslut på de olika nivåerna. Maktfördelning och påverkansmöjligheter i olika system och på olika nivåer utifrån grundläggande demokratimodeller och den digitala teknikens möjligheter. Politiska ideologier och deras koppling till samhällsbyggande och välfärdsteorier.
- De mänskliga rättigheterna; vilka de är, hur de förhåller sig till stat och individ och hur man kan utkräva sina individuella och kollektiva mänskliga rättigheter.
- Folkrätten i väpnade konflikter. Den internationella humanitära rätten och skyddet för civila i väpnade konflikter.
- Arbetsmarknad, arbetsrätt och arbetsmiljö. Arbetsmarknadens parter, deras olika roller och betydelse för samhällsutvecklingen. Arbetsmarknadens sätt att fungera, anställningsvillkor.
- Grupper och individers identitet, relationer och sociala livsvillkor med utgångspunkt i att människor grupperas utifrån kategorier som skapar både gemenskap och utanförskap.
- Samhällsekonomi, till exempel ekonomiska strukturer och flöden i Sverige och internationellt. Försörjning, tillväxt och företagande, resursanvändning och resursfördelning utifrån olika förutsättningar.
- Privatekonomi. Hushållets inkomster, utgifter, tillgångar och skulder. Konsumenträtt samt konsumtion i förhållande till behov och resurser. Hur privatekonomin påverkas av samhällsekonomiska förändringar.
- Massmediers och informationsteknikens roll i samhället. Deras möjligheter att påverka människor och samhällsutvecklingen samt de möjligheter de ger människor att påverka. Mediers innehåll och nyhetsvärdering.

- Samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder i samband med undersökningar av samhällsfrågor och samhällsförhållanden. Exempel på metoder för att samla in information är intervju, enkät och observation. Exempel på metoder för att bearbeta information är statistiska metoder, samhällsvetenskaplig textanalys, argumentationsanalys och källkritik.
- Presentation i olika former och med olika tekniker med betoning på det skriftliga och muntliga, till exempel debatter, debattartiklar och rapporter.

Kunskapskrav

Betyget A

Eleven kan **utförligt och nyanserat** redogöra för och analysera olika samhällens organisation och samhällsförhållanden samt de bakomliggande idéerna.

Eleven kan också **utförligt och nyanserat** redogöra för de mänskliga rättigheterna. I sin analys förklarar eleven **komplexa** samband och drar **välgrundade** slutsatser om likheter och skillnader mellan olika samhällens organisation. Dessutom kan eleven **utförligt och nyanserat** redogöra för de historiska förutsättningarnas betydelse och dra **välgrundade och nyanserade** slutsatser om hur nutida samhällsförhållanden, exempelvis arbetslivets utveckling, påverkar och påverkas av individer, grupper och samhällsstrukturer.

Eleven kan analysera samhällsfrågor och identifierar **flera** orsaker och konsekvenser. I analysen använder eleven **med säkerhet** samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder **samt värderar dem med nyanserade omdömen**.

Eleven diskuterar **utförligt och nyanserat** orsakerna och konsekvenserna samt möjliga lösningar på samhällsfrågorna.

Eleven kan ge **nyanserade** argument för sina ståndpunkter och värderar med **nyanserade** omdömen andras ståndpunkter.

Eleven kan **utförligt och nyanserat** redogöra för individens rättigheter och skyldigheter i rollen som konsument, förhållandet mellan hushållets inkomster och utgifter, tillgångar och skulder samt för sambanden mellan den privata ekonomin och samhällsekonomin. I arbetet med samhällsfrågor kan eleven **med säkerhet** söka, granska och tolka information från olika källor,

redovisa sina källor samt göra **välgrundade och nyanserade** reflektioner om deras relevans och trovärdighet utifrån syftet.

Eleven kan, **med säkerhet** och på ett strukturerat sätt, uttrycka sina kunskaper i samhällskunskap i olika presentationsformer **samt formulera sig självständigt i förhållande till källorna**.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget C

Eleven kan **utförligt** redogöra för och analysera olika samhällens organisation och samhällsförhållanden samt de bakomliggande idéerna.

Eleven kan också **utförligt** redogöra för de mänskliga rättigheterna. I sin analys förklarar eleven samband och drar **välgrundade** slutsatser om likheter och skillnader mellan olika samhällens organisation. Dessutom kan eleven **utförligt** redogöra för de historiska förutsättningarnas betydelse och dra **välgrundade** slutsatser om hur nutida samhällsförhållanden, exempelvis arbetslivets utveckling, påverkar och påverkas av individer, grupper och samhällsstrukturer. Eleven kan analysera samhällsfrågor och identifiera **några** orsaker och konsekvenser. I analysen använder eleven **med viss säkerhet** samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder **samt värderar dem med enkla omdömen**.

Eleven diskuterar **utförligt** orsakerna och konsekvenserna samt möjliga lösningar på samhällsfrågorna.

Eleven kan ge **välgrundade** argument för sina ståndpunkter och värderar med **enkla** omdömen andras ståndpunkter.

Eleven kan **utförligt** redogöra för individens rättigheter och skyldigheter i rollen som konsument, förhållandet mellan hushållets inkomster och utgifter, tillgångar och skulder samt för sambanden mellan den privata ekonomin och samhällsekonomin. I arbetet med samhällsfrågor kan eleven **med viss säkerhet** söka, granska och tolka information från olika källor, redovisa sina källor samt göra **välgrundade** reflektioner om deras relevans och trovärdighet utifrån syftet.

Eleven kan, **med viss säkerhet** och på ett strukturerat sätt, uttrycka sina kunskaper i samhällskunskap i olika presentationsformer **samt formulera sig självständigt i förhållande till källorna**.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget E

Eleven kan **översiktligt** redogöra för och analysera olika samhällens organisation och samhällsförhållanden samt de bakomliggande idéerna.

Eleven kan också **översiktligt** redogöra för de mänskliga rättigheterna. I sin analys förklarar eleven **enkla** samband och drar **enkla** slutsatser om likheter och skillnader mellan olika samhällens organisation. Dessutom kan eleven **översiktligt** redogöra för de historiska förutsättningarnas betydelse och dra **enkla** slutsatser om hur nutida samhällsförhållanden, exempelvis arbetslivets utveckling, påverkar och påverkas av individer, grupper och samhällsstrukturer.

Eleven kan analysera samhällsfrågor och identifiera **någon** orsak och konsekvens. I analysen använder eleven **med viss säkerhet** samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder.

Eleven diskuterar **översiktligt** orsakerna och konsekvenserna samt möjliga lösningar på samhällsfrågorna.

Eleven kan ge **enkla** argument för sina ståndpunkter och värderar med **enkla** omdömen andras ståndpunkter.

Eleven kan **översiktligt** redogöra för individens rättigheter och skyldigheter i rollen som konsument, förhållandet mellan hushållets inkomster och utgifter, tillgångar och skulder samt för sambanden mellan den privata ekonomin och samhällsekonomin. I arbetet med samhällsfrågor kan eleven **med viss säkerhet** söka, granska och tolka information från olika källor, redovisa sina källor samt göra **enkla** reflektioner om deras relevans och trovärdighet.

Eleven kan, **med viss säkerhet** och på ett strukturerat sätt, uttrycka sina kunskaper i samhällskunskap i olika presentationsformer.